

UZASADNIENIE

WYROKU W CAŁOŚCI

Decyzją z 21.08.2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. orzekł o solidarnej odpowiedzialności S. F. jako członka zarządu Spółki (...) wraz z innym członkiem zarządu P. W. całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek w łącznej wysokości 64050,34 zł w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za okres styczeń 2012 r. – grudzień 2013 r.

należność główna- 33434,28 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r. - 13.858 zł

ogółem: 47.292,28 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: grudzień 2011 r. – grudzień 2013 r.

należność główna: 8700,22 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r.- 3674 zł

koszty egzekucyjne 172,50 zł

ogółem -12546,72 zł,

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: grudzień 2011 r.– grudzień 2013 r.

należność główna 2858,74zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r. -1203 zł,

koszty egzekucyjne 149,60 zł

ogółem -4211,34 zł.

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia podniesiono, iż zaistniały przesłanki uzasadniające przeniesienie odpowiedzialności na S. F. jako członka zarządu za zobowiązania Spółki, gdyż: egzekucja wobec Spółki okazała się bezskuteczna, w okresie, kiedy powstało wymienione w sentencji decyzji zadłużenie wymieniony pełnił funkcję członka zarządu, Spółka nie złożyła we właściwym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości, nie wskazano mienia, z którego możliwe byłoby zaspokojenie zobowiązań w znacznej części.

/decyzja w aktach ZUS k. 18-20/

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł S. F. domagając się jej uchylenia, argumentując, że wniosek z 12.05.2014 r. o upadłości Spółki obejmujący likwidację majątku dłużnika był złożony we właściwym czasie, a przyczyną jego oddalenia był brak majątku spółki wystarczającego do pokrycia kosztów postępowania likwidacyjnego, wywodząc, że skarżący nie ponosi odpowiedzialności za przyczynę oddalenia tego wniosku. Dodatkowo wskazał, że w dacie wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji nie jest już członkiem zarządu spółki, gdyż złożył na ręce drugiego członka zarządu P. W. rezygnację z funkcji członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o.

/odwołanie k. 2 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 8/

Postanowieniem z 4.01.2018 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych (...) Sp. z o.o. w Ł. oraz drugiego członka zarządu P. W. /k. 17/.

Na rozprawie w dniu 22.03.2018 r. wnioskodawca poparł odwołanie i oświadczył, że spółka (...) została prawomocnie wykreślona z KRS, a także, że zwolnił się z pracy w spółce w 2005 r., zaś w okresie od stycznia 2012 r. do grudnia 2013 r. był jedynie członkiem zarządu spółki, natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i potwierdził, że w/w spółka została prawomocnie wykreślona z KRS z dniem 17.09.2016 r.

/e-prot. z 22.03.2018 r.: 00:05:12, 00:05:28, 00:06:45, 00:13:21/

Na rozprawie w dniu 16.07.2020 r. poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik wnioskodawczyni poparła odwołanie i wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa postępowania według norm przepisanych, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie kosztów zastępstwa postępowania według norm przepisanych.

/ e-prot. z 16.07.2020 r.: 00:12:55/

Na rozprawie w dniu 26.07.2018 r. wnioskodawca i zainteresowany P. W. poparli odwołanie i oświadczyli, że nie kwestionują matematycznego wyliczenia kwot zadłużenia, a pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

/e-prot. z 26.07.2018 r.: 00:02:13, 00:02:19, 00:02:23, 00:21:15/

Na rozprawie w dn. 10.07.2019 r., w dn. 29.01.2020 r. i w dn. 12.08.2020 r. strony zajęły dotychczasowe stanowiska w sprawie, przy czym pełnomocnik ZUS wniósł o zasądzenie kosztów postępowania w wysokości 1/4 stawki minimalnej.

/e-prot. z 10.07.2019 r.: 00:00:47, 00:01:41,

e-prot. z 29.01.2020 r.: 00:01:45, 00:02:24,

e-prot. z 12.08.2020 r.00:20:35 /

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego z 17.06.2004 r. pod numerem (...) i zatrudniała pracowników. Z tego tytułu była zobowiązana do opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Jako członkowie zarządu do rejestru zostali wpisani S. F., P. W. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi Wydział XX Krajowy Rejestr Sądowy z 17.04.2004 r. Prezes Zarządu M. O. (1) zmarł w 2013 r., a członek zarządu S. F. złożył rezygnację z zarządu spółki po jego śmierci.

Odwołujący był zatrudniony jako monter gazociągów w spółce (...) od 2.04.2001 r. do 31.01.2005 r. a potem był jedynie członkiem zarządu w badanym okresie. Po rozwiązaniu umowy o pracę ze spółką wnioskodawca nie interesował się sprawami spółki.

Od 2008 r. nie były regulowane zobowiązania przez spółkę wobec ZUS i Urzędu Skarbowego, a także dostawców. To było stałe nieregulowanie zobowiązań. Spółka nie miała ruchomości i nieruchomości. Był problem z płynnością finansową Spółki. Zatrudnienie w spółce w okresie 2011 -2013 nie przekraczało 5 pracowników.

Dokumenty finansowe spółki podpisane do księgowej przynosił tylko M. O. (1). Księgowa nie kontaktowała się ani z odwołującym, ani z zainteresowanym w sprawach sprawozdań finansowych spółki, a jedynie z M. O. (1).

Uchwałą nr 3 z 30.06.2010 r. zgromadzenie wspólników Spółki (...) postanowili, że stratę 2009 r. pokryć przyszłymi zyskami. Strata okresu bieżącego wyniosła – 70572,10 zł, a stan kapitału na 31.12.2009 r. - (minus) 17252,70 zł.

Uchwałą nr 3 z 30.06.2012 r. zgromadzenie wspólników Spółki (...) postanowili, że zyskiem w wysokości 27835,04 zł pokryć stratę z lat ubiegłych.

Uchwałą nr 3 z 30.06.2013 r. zgromadzenie wspólników Spółki (...) postanowili, że stratę w wysokości 25944,60 zł pokryć przyszłymi zyskami.

W dokumentach KRS spółki znajdują się dokumenty podpisane przez wnioskodawcę pełnym imieniem i nazwiskiem oraz krótkim podpisem, a przez zainteresowanego podpisane zawsze pełnym podpisem.

Pod sprawozdaniami finansowymi spółki za 2011 r. i 2012 r. oraz na rachunkach zysków i strat za 2010 r. są podpisy odwołującego S. F. i zainteresowanego P. W..

Postanowieniem z 19.05.2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi Sąd Gospodarczy oddalił wniosek z 12.05.2014 r. o ogłoszenie upadłości spółki złożony przez wnioskodawcę, ponieważ majątek dłużnika niewypłacalnego nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania. Ustalono, że spółka nie posiada majątku ruchomego ani nieruchomości, jak również nie posiada żadnych środków finansowych i nie prowadzi działalności.

Prawomocnym od 17.09.2016 r. postanowieniem z 18.05.2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego postanowił rozwiązać Spółkę (...) Sp. z o.o. w Ł. bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego na podstawie art. 25 d ust. 1 ustawy o krajowym rejestrze sądowym i wykreślono zarząd spółki z KRS.

/postanowienie z uzasadnieniem k. 50- 51,

potwierdzenie dokonania wpisu k. 52,

wydruk z KRS Z 18.05.2016 r. k. 55,

świadcstwo pracy k. 45,

zeznania wnioskodawcy e-prot. z 26.07.2018 r.: 00:11:24,e-prot. z 12.08.2020 r.; 00:03:22

zeznania zainteresowanego P. W. e-prot z 26.07.2018 r.: 00:16:25, e-prot. z 12.08.2020 r. 00:15:06

zeznania świadka A. L. e-prot. z 26.07.2018 r.: 00:27:29-00:47:56,

pismo z 25.09.2018 r. k. 111,

protokół zwyczajnego zgromadzenia wspólników z 28.05.2002 r. i uchwała nr 7 k. 112-112 v..

zeznania świadka H. K. e-prot. z 10.07.2019 r.; 00:02:42,

zeznania świadka I. N. e-prot. z 29.01.2020 r.: 00:03:36/,

pismo organu rentowego k. 201/

Postanowieniem z 13.09.2016 r. Dyrektor ZUS I Oddział w Ł. umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi (...) Sp. z o.o. w Ł. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ponieważ podjęte działania okazały się nieskuteczne, w

ramach postępowania egzekucyjnego ustalono, że Spółka nie ma majątku ruchomego bądź nieruchomości, z którego można by prowadzić egzekucję skutecznie, a bezskuteczność egzekucji potwierdził też komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. B. w postanowieniu z 4.03.2015 r. KM 870/14 w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego.

/postanowienie k. 90,

pismo z 27.07.2015 r. k. 91

pismo z 8.05.2015 r. k. 92,

dane osoby k. 93,

wykaz ksiąg wieczystych k. 94-95,

zaświadczenie z banku (...) o nie prowadzeniu rachunku bankowego z 13.03.2015 r. k. 96,

postanowienie komornika sądowego z 4.03.2015 r. KM 870/14 k. 97/

Nie można z punktu widzenia grafologii ustalić czy podpisy złożone na sprawozdaniach finansowych spółki za 2011 r. i 2012 r. (k. 72 akt sprawy) oraz dokumentach za kartą 78 w tym rachunku zysku strat za 2010 r. należą do wnioskodawcy S. F. i do zainteresowanego P. W..

/opinia biegłego grafologa k. 172-173/

Wysokość zadłużenia spółki z o.o. (...) na dzień wydania decyzji z 21.08.2017 r., wynosi ogółem 136579,58 zł, w tym na:

-ubezpieczenia społeczne za okres marzec 2010 r.–listopad 2013 r., styczeń 2012 r.-grudzień 2013 r.

należność główna- 65672,47 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r. - 35364,00 zł

koszty upomnień 35,20 zł

-ubezpieczenie zdrowotne za okres: marzec 2010 r. – grudzień 2013 r.

należność główna: 17148,31 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r.- 9311 zł

koszty upomnień- 52,80 zł

-Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: marzec 2010 r.– grudzień 2013 r.

należność główna 5558,20 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r. -3004,00 zł

koszty egzekucyjne -199,50 zł

koszty upomnień -61,60 zł.

/decyzja k. 19 akt ZUS, wydruk przeglądu danych stan należności k. 10-15 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z 21.08.2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. orzekł o solidarnej odpowiedzialności S. F. jako członka zarządu Spółki (...) wraz z innym członkiem zarządu P. W. całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek w łącznej wysokości 64050,34 zł w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za okres styczeń 2012 r. – grudzień 2013 r.

należność główna- 33434,28 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r. - 13.858 zł

ogółem: 47.292,28 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: grudzień 2011 r. – grudzień 2013 r.

należność główna: 8700,22 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r.- 3674 zł

koszty egzekucyjne 172,50 zł

ogółem -12546,72 zł,

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres: grudzień 2011 r.– grudzień 2013 r.

należność główna 2858,74 zł

odsetki za zwłokę liczone na dzień 21.08.2017 r. -1203 zł,

koszty egzekucyjne 149,60 zł

ogółem -4211,34 zł.

/decyzja k. 18-20 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów w aktach sprawy i aktach ZUS-owskich oraz zeznań wnioskodawcy, zainteresowanego, świadków i opinii biegłego sądowego grafologa, uznając te dowody za w pełni wartościowe. Zdaniem Sądu opinia biegłego grafologa stanowi w pełni wartościowy dowód, z którego wynika, że nie można w świetle dostępnego materiału porównawczego czy podpisy pod badanymi dokumentami złożył odwołujący i zainteresowany. Jednakże poza sporem pozostaje, że odwołujący i zainteresowany w okresie objętym sporną decyzją byli wpisani do KRS jako członkowie zarządu spółki, choć Sąd daje wiarę, że po rozwiązaniu umów o pracę ze spółką nie interesowali się jej sytuacją finansową, gdyż potwierdzają to zeznania świadków. Tym niemniej nie ma dowodów na to, że podpisy pod sprawozdaniami finansowymi nie pochodzą od wnioskodawcy i zainteresowanego. Poza tym świadek A. L., która była księgową w spółce, zeznała, że spółka od 2008 r. przez cały sporny okres nie regulowała należności i miała zaległości w ZUS-ie i w Urzędzie Skarbowym, mimo że zatrudniała w tym czasie pracowników a nadto, że brak regulowania zobowiązań spółki od 2008 r. miał charakter stały. Księgowa zeznała, że sprawozdania finansowe spółki przynosił jej już podpisane nieżyjący już prezes M. O. (1). Wnioskodawca i zainteresowani nie negowali istnienia samych zaległości składowych ani ich wysokości co pozwala na poczynienie stanowczych ustaleń. Nie jest też sporne, że spółka w dacie złożenia przez odwołującego wniosku z 12.05.2014 r. o ogłoszenie upadłości była zadłużona, nie posiada żadnych środków finansowych i nie prowadzi działalności, nie miała żadnego majątku ani ruchomego, ani nieruchomości by pokryć kosztów postępowania i dlatego postanowieniem z 19.05.2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi Sąd Gospodarczy oddalił w/w wniosek o ogłoszenie upadłości spółki. Niesporne jest też, że prawomocnym od 17.09.2016 r. postanowieniem z 18.05.2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego postanowił rozwiązać Spółkę (...) Sp. z o.o. w Ł. bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego na podstawie art. 25

d ust. 1 ustawy o krajowym rejestrze sądowym i wykreślono zarząd spółki z KRS. P. poza sporem pozostaje, że postanowieniem z 13.09.2016 r. Dyrektor ZUS I Oddział w Ł. umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi (...) Sp. z o.o. w Ł. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ponieważ podjęte działania okazały się nieskuteczne, w ramach postępowania egzekucyjnego ustalono, że Spółka nie ma majątku ruchomego bądź nieruchomości, z którego można by prowadzić egzekucje skutecznie, a bezskuteczność egzekucji potwierdził też komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi J. B. w postanowieniu z 4.03.2015 r. KM 870/14 w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego. Zostało zatem wykazane przez ZUS, że egzekucja z majątku spółki okazała się bezskuteczna i że nie wskazany został majątek, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie zaległości spółki

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 300, ze zm.) do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio wyszczególnione w przepisach art. 31 przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Zastosowanie do należności z tytułu składek, z mocy art. 31, ma m.in. przepis art. 116 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2018, ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dacie skarżonej decyzji za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

W myśl art. 116 § 2 odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu. Przepisy § 1-3, w myśl § 4, stosuje się również do byłego członka zarządu oraz byłego pełnomocnika lub współnika spółki w organizacji.

Z analizy treści przepisu art. 116 wynika, iż przesłankami odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe spółki z o.o. jest ustalenie, że (1) zaległości składkowe powstały w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu przez daną osobę, że (2) egzekucja do majątku spółki okazała się bezskuteczna w całości lub w części oraz że (3) nie zaistniały żadne okoliczności zwalniające tej osoby od odpowiedzialności. Ciężar wykazania dwóch pierwszych przesłanek / pozytywnych/ ciąży na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, natomiast ciężar dowodu przesłanki trzeciej - w zakresie istnienia okoliczności uwalniających od tej odpowiedzialności - spoczywa na odwołującym się.

Z powołanego przepisu wynika, że odpowiedzialność członków zarządu ma charakter akcesoryjny. Występuje jedynie w sytuacji niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania podatkowego (odprowadzenia należnych składek) przez podatnika (płatnika składek) i jest uzależniona od istnienia tego zobowiązania.

Wnioskodawca nie wykazał, że nie ponosi odpowiedzialności z uwagi na to, że w spornym okresie nie był członkiem zarządu, a powyższe wynikało z informacji zawartych w aktach ZUS oraz wszystkich załączonych dokumentów z KRS. Nie jest sporne, że postanowieniem z 17.06.2004 r. wnioskodawca i zainteresowany zostali wpisani do KRS jako członkowie zarządu. Z dokumentów wynika, że zostali wykreśleni z KRS dopiero prawomocnym od 17.09.2016 r. postanowieniem z 18.05.2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieście w Łodzi XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego postanowił rozwiązać Spółkę (...) Sp. z o.o. w Ł. bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego na podstawie art. 25 d ust. 1 ustawy o krajowym rejestrze sądowym.. W istocie wnioskodawca przez cały czas negował jedynie temu, że jest odpowiedzialny za sprawy spółki gdyż po rozwiązaniu ze spółką umowy o pracę z dniem 31.01.2005 r. przestał interesować się jej losem, nie uczestniczył w prowadzeniu jej spraw, bo tym zajmował się wyłącznie Prezes Zarządu M. O. (1). Niewątpliwie był on jednak w okresie objętym zaskarżoną decyzją członkiem zarządu.

W ocenie Sądu organ rentowy wykazał też przesłankę bezskuteczności egzekucji.

Fakt istnienia zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spornym okresie nie był podnoszony w odwołaniu, ani nie była kwestionowana wysokość tych zobowiązań.

Natomiast wnioskodawca twierdził, że nie zachodzą przesłanki przeniesienia na niego odpowiedzialności za zaległości spółki, której był członkiem zarządu, bowiem uważał, że wniosek z 12.05.2014 r. o ogłoszenie upadłości spółki złożył we właściwym terminie, skoro nie wie o długach spółki do dnia śmierci M. O. (2) gdyż przestał interesować się sprawami spółki po rozwiązaniu umowy o pracę ze spółką.

Z tymi twierdzeniami nie można się jednak zgodzić.

W uznaniu Sąd Okręgowy przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że nie została spełniona przesłanka wyłączająca odpowiedzialność skarżącego w postaci zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym terminie.

Aby nie ponosić solidtarnej odpowiedzialności ze spółką z ograniczoną odpowiedzialnością za jej zaległości składkowe powstałe w okresie pełnienia funkcji członka jej zarządu, osoba piastująca wówczas tą funkcję powinna wykazać, że spółka złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości w czasie, który realnie pozwalał na ochronę zagrożonych interesów wierzycieli. Nie ma przy tym wątpliwości, że ustalając "właściwy czas", na złożenie wniosku o upadłość, o którym mowa w przepisie art. 116 ustawy Ordynacja podatkowa, należy posiłkować się art. 11 ustawy prawa upadłościowego i naprawczego z dnia 28 lutego 2003 r. /Dz.U.2019.498 t.j./

Zgodnie z dyspozycją art.10 ustawy w brzmieniu obowiązującym w okresie, gdy powstawały sporne należności (por. w tym zakresie wyrok WSA w Kielcach z dnia 14.04.2011 r, (...)/Ke 197/11/ oraz ostatecznie został zgłoszony wniosek o ogłoszenie upadłości przesłanką ogłoszenia upadłości jest niewypłacalność dłużnika.

Przepis art.11 ust.1 tej ustawy, także w brzmieniu jak wyżej, określający, kiedy istnieje niewypłacalność stanowiąca podstawę ogłoszenia upadłości stanowi, iż następuje to wtedy, gdy dłużnik nie wykonuje swoich zobowiązań, które są wymagalne. Dotyczy to tak zobowiązań cywilnoprawnych, jak i publicznoprawnych.

Przepis art. 11 ust. 2 reguluje drugą postać niewypłacalności. Dotyczy on osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, ale którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną. Te podmioty są niewypłacalne także wtedy, gdy ich zobowiązania przekroczą wartość ich majątku i to nawet wtedy, gdy na bieżąco wykonują swoje zobowiązania.

Ewentualne ogłoszenie upadłości każdorazowo jest poprzedzone oceną czy majątek dłużnika jest wystarczający co najmniej na pokrycie kosztów takiego postępowania.

W przypadku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, Sąd – zgodnie z art.13 ust.1 – zobowiązany jest wniosek o ogłoszenie upadłości oddalić.

Termin zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości określa art.21 ust.1 cytowanej ustawy w brzmieniu obowiązującym w dniu wydania spornej decyzji – w brzmieniu jak powyżej , zgodnie z którym dłużnik jest obowiązany zgłosić taki wniosek nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości.

Każda z dwóch przyczyn ogłoszenia upadłości ma samodzielny charakter, a to oznacza, że dysponujący sporym majątkiem dłużnik będzie uznany za upadłego, jeżeli zaprzestał w sposób trwały płacenia długów./tak postanowienie SN z dnia 19.12.2002 r, (...) 342/01/. Każda z nich uzasadnia wniosek o ogłoszenie upadłości. /wyrok WSA we Wrocławiu, z dnia 17.09.2008 r, I SA /Wr 779/08, LEX nr 491487/

Dla oceny niewypłacalności nie ma znaczenia kondycja finansowa podmiotu, w tym również okoliczność osiągnięcia przez podmiot przychodów, a także otrzymywania darowizn. W tym przypadku istotny jest jedynie obiektywny stan nieregulowania przez podmiot wymagalnych zobowiązań. /tak wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19.06.2018, I SA/Po 266/18, Lex nr 2513929/, bowiem art. 11 ust. 1 ustawodawca nie powiązał stanu niewypłacalności ze stanem majątku dłużnika, ale z jego zachowaniem, a konkretnie zaniechaniem – zaprzestaniem płacenia długów. Przyczyna niewypłacalności , związana z zaprzestaniem wykonywania wymagalnych zobowiązań sprawia, że badanie „właściwego” czasu na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości z tego właśnie powodu nie wymaga analizy stanu majątku spółki i tego, czy zobowiązania przekraczają jego wartość. W takim przypadku istotny jest obiektywny stan nieregulowania wymagalnych zobowiązań. Niewypłacalność istnieje więc nie tylko wtedy, gdy dłużnik nie ma środków, lecz także wtedy, gdy dłużnik nie wykonuje zobowiązań z innych przyczyn (por. wyroki: NSA z 19 grudnia 2017 r. sygn. akt I FSK 1318/17, NSA z 22 listopada 2017 r. sygn. akt I FSK 1138/16, WSA w Poznaniu z 7 listopada 2017 r. sygn. akt I SA/Po 525/17, WSA w Poznaniu z 5 października 2017 r. sygn. akt I SA/Po 610/17, NSA z 25 października 2016 r. sygn. akt 2557/14/.

Przesłanki uzasadniające złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości następują od momentu zaprzestania przez spółkę spłaty wymagalnych zobowiązań pieniężnych **lub** gdy zobowiązania spółki przekroczyły wartość jej majątku, nawet jeśli na bieżąco były spełniane bieżące zobowiązania. /tak wyrok NSA w W. , I (...) 380/11, Lex nr 1113109/,

Nieistotne jest, czy dłużnik nie wykonuje wszystkich zobowiązań, czy tylko niektórych z nich, nieistotny jest rozmiar nie wykonywanych przez dłużnika zobowiązań , bowiem nawet niewykonywanie zobowiązań o niewielkiej wartości oznacza jego niewypłacalność. /tak Wyrok WSA z dnia 29.01.2008 r I SA (...). Dla określenia , czy istnieją podstawy ogłoszenia upadłości istotne znaczenie ma wyłącznie to, czy dłużnik nie wykonuje wymagalnych zobowiązań. /tak wyro NSA z dnia 12.04.2018 r, I (...), LEX nr 2487316/

Właściwy czas do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości jest przesłanką obiektywną, ustalaną w oparciu o okoliczności faktyczne każdej sprawy. Dla jego określenia nie ma znaczenia subiektywne przekonanie członków zarządu./tak wyrok NSA w W. z dnia 8.03.2011, I (...) 392/10, Lex nr 1079514/

Należy podkreślić, że sam fakt oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości postanowieniem z tej przyczyny że wartość składników majątkowych dłużnika nie pokryłyby nawet najbardziej podstawowych kosztów postępowania upadłościowego nie świadczy o tym, że pozwany wniosku tego nie złożył w terminie. Przesłanką uwolnienia się członka zarządu z odpowiedzialności z art. 299 KSH nie jest bowiem konieczność uwzględnienia przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości, lecz wystarczy - co wynika w sposób jednoznaczny z treści § 2 art. 299 KSH - by członek zarządu wykazał, że taki wniosek zgłosił we właściwym czasie. ***Jednakże czasem właściwym na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w rozumieniu art. 299 § 2 KSH jest czas, gdy wprowadzie dłużnik spłaca***

jeszcze niektóre długi, ale już wiadomo, że ze względu na brak środków nie będzie mógł zaspokoić wszystkich swoich wierzycieli. Przy czym czasem właściwym nie jest ani ta chwila, gdy dłużnik całkowicie zaprzestał płacenia swoich długów, ani ta, gdy pierwszy dług nie został zapłacony z jakichkolwiek powodów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie - I Wydział Cywilny z dnia 3 lipca 2014 r., I ACa 353/14, Legalis nr 1241427).

Ustalenie zatem, czy we właściwym czasie zgłoszono upadłość wymaga uprzedniego ustalenia, czy i kiedy zaprzestano płacenia długów **lub** czy i kiedy ujawniono, że majątek spółki nie wystarcza na płacenie długów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 19 lutego 1997r I ACa 33/97 Apel.L.. 1997/3/15).

Nie ma podstaw do traktowania zaległości składkowych (długu) wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako niemających znaczenia w aspekcie sytuacji finansowej spółki i przyjęcia w związku z tym, że nie doszło do trwałego zaprzestania spłaty długu. /Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r., I UK 324/05, LEX nr 278531/.

Przytoczyć w tym miejscu należy pogląd Sądu Najwyższego, iż dla wystąpienia określonej w art. 11 ust. 1 przesłanki niewykonywania wymagalnych zobowiązań wystarczające jest, że dłużnik z powodu braku środków płatniczych nie zaspokaja wierzyciela posiadającego znaczną wierzycielność (wyrok z 15 grudnia 2015 r., III UK 39/15).

Tożsamy z tym stanowiskiem pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z 5 października 2016 r. (II UK 343/15) wskazując, iż: "niewypłacalność przedsiębiorcy w rozumieniu art. 11 § 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe polega na niemożności jednoczesnego spłacania wszystkich długów, zatem muszą być zaspokajane równoprawnie interesy wszystkich wierzycieli, a nie tylko interesy wierzycieli uprzywilejowanych (wybranych). W rezultacie nie ma podstaw do traktowania zaległości składkowych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako pozbawionych znaczenia w aspekcie sytuacji finansowej spółki i przyjęcia w związku z tym, że - mimo powstania tych zaległości - nie doszło do trwałego zaprzestania spłaty długów". Już zatem długotrwałe i dotyczące "znaczej wierzycielności" niewykonywanie przez płatnika składek wymagalnych zobowiązań tylko wobec ZUS uzasadniało przyjęcie niewypłacalności spółki, od 2010 r. Z ustaleń Sądu, poczynionych w oparciu o dostępne dokumenty i zeznania świadka A. L. wynika, iż niespłacanie zobowiązań spółki wobec ZUS i Urzędu Skarbowego miało charakter stały od 2008 r. i występowało przez cały okres objęty sporną decyzją. Fakt nieopłacania należnych składek jest dowodem na to, że permanentnie w ten sposób na stałe firma zaniechała regulowania swoich zobowiązań wobec ZUS. Zadłużenie dotyczy kolejnych miesięcy i powiększało się permanentnie poczynając od 2008 r. co wyklucza możliwości zastosowania art. 12 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze. Zgodnie z dokumentami finansowymi spółki, sprawozdaniami finansowymi i korelującymi z nimi zeznaniami świadka A. L., która była w badanym okresie księgową w spółce, można stwierdzić, że przesłanki do ogłoszenia upadłości z powodu niewykonania wymagalnych zobowiązań w 2010 r. miały charakter stały i nie zachodziły przesłanki wymienione z art. 12 ustawy z 28.02.2003 r. prawo upadłościowe i naprawcze. W rozumieniu art. 11 ust.1 ww. ustawy przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły już w 2010 r., gdzie wg wykazu nieuregulowanych zobowiązań wobec spółki wskazano zaległości za zobowiązania i odsetki nieterminowej spłaty zobowiązań od marca 2010 r. Wynika to wprost z faktu, że na ten miesiąc i dalsze spółka miała nieuregulowane składki, co w świetle art. 11 ust.1 w/w ustawy jest przesłanką wystarczającą do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Ponadto analiza wyników bilansowych za 2009 r. i 2013 r. potwierdza występowanie okoliczności wyczerpujących warunki z art. 11 ust. 2 w/w do ogłoszenia upadłości, gdyż dowodem na to jest występowanie ujemnych kapitałów własnych a to oznacza, że wartość ewidencyjna aktywów firmy była niższa niż poziom jej zadłużenia. Na podstawie danych można stwierdzić, że przesłanki do upadłości wystąpiły w 2013 r. (dane bilansowe na 30.06.2013 r.).

W rozumieniu art. 11 ust. 2 w/w ustawy przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły na koniec 2010 r. Firma miała ujemne kapitały własne na dzień 30.06.2013 r. co oznacza, że zadłużenie przewyższało wartość aktywów firmy i jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że podstawowym źródłem finansowania działalności było zaciąganie coraz większych zobowiązań wobec dostawców i powiększanie salda zobowiązań publiczno- prawnych.

Właściwym terminem zgłoszenia wniosku o upadłość spółki był koniec czerwca 2013 r według art. 11 ust. 2 w/w ustawy, gdyż przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły przed końcem roku za jaki sprawozdania finansowe wykazały ujemny kapitał własny co oznacza, że zadłużenie firmy było wyższe niż wartość ewidencyjna aktywów.

Wniosek o ogłoszenie upadłości zgłoszony został 12.05.2014 r., a zatem był spóźniony, co potwierdza też postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XIV Wydział Gospodarczy z 19.05.2014 r., którym oddalono wniosek odwołującego o ogłoszenie upadłości spółki, ponieważ majątek dłużnika niewypłacalnego nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania. Ustalono bowiem wówczas, że spółka nie posiada majątku ruchomego ani nieruchomości, jak również nie posiada żadnych środków finansowych i nie prowadzi działalności.

Odwołujący się w żaden sposób nie wykazał okoliczności ekskulpacyjnych, wymienionych w przepisie art. 116 Ordynacji podatkowej. Skarżący nie przedstawił jakichkolwiek merytorycznych argumentów, które mogłyby prowadzić do odmiennej konkluzji. Podawane bowiem przez skarżącego okoliczności, że nie interesował się sprawami spółki po rozwiązaniu z nią umowy o pracę i że wniosek o ogłoszenie upadłości złożył, gdy po śmierci prezesa zarządu M. O. (1) dowiedział się o zadłużeniu spółki nie może zmienić tej oceny. Zaznaczyć należy, że uwolnienie się od odpowiedzialności za zobowiązania spółki sprowadza się do wykazania należytej staranności w działaniu zmierzającym do wszczęcia postępowania upadłościowego w celu ochrony wierzycieli. Pełnienie funkcji członka zarządu jest bowiem co prawda funkcją dobrowolną, z której można zrezygnować w każdym czasie, ale przypisany jest jej zwiększony zakres odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności za skutki działań kierowanej spółki. Z tego względu przesłanka braku winy członka zarządu spółki kapitałowej powinna być oceniana według miary podwyższonej staranności oczekiwanej od osoby pełniącej funkcję organu osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą, uwzględniającej pewne ryzyko gospodarcze związane z prowadzeniem tej działalności. Poza tym trzeba pamiętać, że taka podwyższona staranność w prowadzeniu spraw spółki i kontroli jej sytuacji finansowej, pozwalającej na zorientowanie się w odpowiednim momencie, że jest ona niewypłacalna i że należy wystąpić z wnioskiem ogłoszenie upadłości, dotyczy każdej osoby, która decyduje się pełnić takie funkcje. W sprawie natomiast spółka już od 2008 r. jak zeznała w sprawie w charakterze świadka księgowa A. L. nie wywiązywała się z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne przez cały okres objęty sporną decyzją, co ostatecznie doprowadziło do wszczęcia postępowania egzekucyjnego, które prowadzone było bezskutecznie do 2016 r. przez Dyrektora ZUS I Oddział w Ł. (k. 90), Obowiązkiem członka zarządu w organie zarządzającym spółki jest bowiem monitorowanie zadłużenia spółki, pozwalające na zgłoszenie w odpowiednim czasie wniosku o upadłość lub wszczęcie postępowania układowego. Tego zaś zabrakło w działaniach wnioskodawcy od 2005 r., tym bardziej, że od 2008 r. według zeznań księgowej spółka w sposób stały nie płaćła składek ZUS-owskich i należności do Urzędu Skarbowego.

Reasumując Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów odwołującego, albowiem stanowią one jedynie polemikę z prawidłową decyzją organu rentowego. W niniejszej sprawie bowiem nie zaszły żadne z przesłanek określonych w art. 116 ustawy Ordynacja podatkowa, które umożliwiałyby zwolnienie wnioskodawcy od odpowiedzialności za zobowiązania Spółki.

Wobec wykazania przez organ rentowy wszystkich przesłanek odpowiedzialności wnioskodawczyni i jednocześnie niewykazania przez wnioskodawcę okoliczności egzoneracyjnych, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Stosownie do wyników postępowania, na podstawie art. 98 k.p.c., na wnioskodawcy ciążyć powinien co do zasady obowiązek zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez organ rentowy. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd winien ustalić zgodne z wartością przedmiotu spory na podstawie §2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych/ Dz.U.2018.265 t.j./ . Jednakże o kosztach postępowania rozstrzygnięto w punkcie 2 sentencji wyroku na zasadzie art. 102 k.p.c. Możliwość obciążenia strony przegrywającej jedynie częścią kosztów albo nieobciążenia jej w ogóle tymi kosztami uzależniona jest, stosownie do art. 102 k.p.c., od wyłonienia się w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, wskazujących że ponoszenie kosztów pozostawało w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz

zasadami współżycia społecznego. Należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy - charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia oraz leżące poza procesem - sytuacja majątkowa i życiowa strony. Ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie należy do sądu, który dokonuje jej w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego. Mając na uwadze powyższe Sąd odstąpił od obciążenia wnioskodawcy kosztami postępowania, uznając że istnieją szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie względem skarżącego dobrodziejstwa przewidzianego w regulacji normatywnej art. 102 k.p.c., a to z uwagi na charakter sprawy, postawę procesową wnioskodawcy, jego sytuację osobistą, a zwłaszcza materialną, gdyż jest on zobowiązany do spłaty wysokiego zadłużenia wobec ZUS-u, a dodatkowe obciążenie go również kosztami postępowania w n/n sprawie kłóciłoby się, zdaniem Sądu, z powszechnym poczuciem sprawiedliwości oraz byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Sąd pragnie zauważyć, że z bardzo trudnej sytuacji w jakiej znalazł się wnioskodawca wydaje się, że zdaje sobie również sprawę pełnomocnik ZUS, który wniósł o zasądzenie na jego rzecz jedynie 1/4 części stawki minimalnej wynagrodzenia, jednakże według Sądu nawet taka kwota z w/w przyczyn byłaby nadmiernym obciążeniem wnioskodawcy wobec długu jaki ma do spłacenia na podstawie spornej decyzji względem ZUS-u.

A.P.